

Välitoimet ja turvaamistoimet - Romania

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?
- 2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?
 - 2.1 Menettely
 - 2.2 Tärkeimmät edellytykset
- 3 Turvaamistojen tarkoitus ja luonne
 - 3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistojen kohteena?
 - 3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?
 - 3.3 Mikä on turvaamistojen voimassaoloaika?
- 4 Voiko turvaamistointa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Turvaamistojen tyyppejä ovat hukkaamiskielto, takavarikko sekä vakuustakavarikko. Turvaamistoimet ovat tuomioistuimen määräämiä velallisen varojen jäädyttämistä ja säilyttämistä koskevia määräyksiä, joiden tarkoituksena on estää vastapuolta hävittämästä tai siirtämästä kyseisiä varoja tai vähentämästä varojen määrää.

Hukkaamiskiellossa velallisen jäljitettävissä olevat varat jäädytetään, jotta ne voidaan periä, kun velkoja on saanut täytäntöönpanomääräyksen. Siviiliprosessilaki (*Codul de procedură civilă*) sisältää useita erityisiä säännöksiä, jotka koskevat hukkaamiskielton määräämistä siviilialuksille.

Takavarikossa varat jäädytetään ja otetaan takavarikosta vastaavan viranomaisen haltuun säilyttämistä varten.

Takavarikkoa voidaan soveltaa aina, kun vireillä on menettely, joka koskee omaisuutta tai muuta ensisijaista esineoikeutta, varojen omistusta tai yhteisen omaisuuden käyttöä tai hallintaa. Tuomioistuimella on toimivalta hyväksyä varojen takavarikko.

Vakuustakavarikkoa voidaan soveltaa rahaan, arvopapereihin tai muuhun jäljitettävissä olevaan irtaimeen aineettomaan omaisuuteen, jonka kolmas osapuoli on velalliselle velkaa.

Täytäntöönpanokelpoinen vakuustakavarikko on välillinen täytäntöönpanotapa, jolla peritään rahaa, arvopapereita tai muuta jäljitettävissä olevaa irtainta aineetonta omaisuutta.

Oikeudellisesti väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoisia ovat sellaiset ensimmäisen asteen tuomioistuimen antamat päätökset, joiden tarkoituksena on varmistaa vanhempainvastuun toteutuminen eli oikeus henkilökohtaiseen suhteeseen alaikäisen kanssa ja alaikäisen asuinpaikkaan; palkat ja työttömyyskorvaukset; työtapaturmien korvaukset; elinkorot ja elatusvastuut; lapsilisät ja eläkkeet; kuoleman, henkilövahingon tai terveyteen kohdistuvan vahingon korvaukset; välittömät korvaukset; sinetöinti, sinettien avaaminen tai inventointi; omistusta koskevat kanteet; sillä perusteella annetut päätökset, että vastaaja tunnustaa kantajan vaateet jne. Nämä päätökset ovat väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoisia.

Tuomioistuimien voi sallia varoja koskevien päätösten väliaikaisen täytäntöönpanon.

Esitettäessä todisteita kuka tahansa henkilö, joka haluaa kiireellisesti esittää henkilön todistajanlausunnon, asiantuntijalausunnon tai tiettyjä varoja koskevat ehdot tai joka haluaa, että hänen toimittamansa asiakirjat, tiedot tai oikeudet otetaan huomioon, voi pyytää kyseisten todisteiden käsittelyä sekä ennen oikeudenkäyntiä että sen jälkeen.

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

Hukkaamiskieltoa ja vakuustakavarikkoa varten tarvitaan päätös, jotta velallisen jäljitettävissä olevien varojen tai summien jäädyttämistä koskeva määräys voidaan ottaa huomioon. Määräyksen voi antaa ainoastaan asiassa toimivaltainen ensimmäisen asteen tuomioistuin (takavarikko, vakuustakavarikko) tai asiaa käsittelevä ensimmäisen asteen tuomioistuin tai tuomioistuin, jonka alueella kyseiset varat sijaitsevat (takavarikko). Tällaisissa menettelyissä asianajajan apu ei ole välttämätöntä. Hukkaamiskieltoa ja vakuustakavarikkoa koskevat päätökset panee täytäntöön ulosottomies. Takavarikosta vastaava viranomainen voi laatia kaikki asiakirjat säilytystä ja hallinnointia varten, ottaa vastaan kaikki tulot ja suoritettavat määrät sekä maksaa nykyiset velat ja täytäntöönpanomääräyksellä vahvistettavat velat. Ennakoitaviin kuluihin kuuluu ainoastaan leimaverot, joka leimaverosta 26. kesäkuuta 2013 annetussa hallituksen poikkeusasetuksessa nro 80 olevan 11 §:n 1 momentin b kohdan mukaan on 100 Romanian leuta turvaamistoimiin liittyvien kanteiden osalta ja 1 000 Romanian leuta alusten ja ilma-alusten takavarikointia koskevien kanteiden osalta. Velkojaa voidaan vaatia maksamaan vakuus, jonka määrän asettaa tuomioistuin. Jos velkojan kanne ei ole kirjallisessa muodossa, vakuudeksi asetetaan lain mukaan puolet vaaditusta arvosta.

Täytäntöönpanokelpoisen vakuustakavarikon panee velkojan pyynnöstä täytäntöön ulosottomies, jonka toimipaikka sijaitsee samalla alueella kuin se muutoksenhakutuomioistuin, jossa velallisen tai vakuustakavarikon kohteena olevan kolmannen osapuolen kotipaikka sijaitsee. Jos kyse on pankkitileistä, täytäntöönpanosta vastaa sen paikan ulosottomies, jossa velallisen kotipaikka tai rekisteröity toimipaikka sijaitsee tai jossa luottolaitoksen päätoimipaikka tai sivutoimipaikka sijaitsee.

Väli aikaista täytäntöönpanoa koskeva pyyntö voidaan jättää kirjallisesti tai suullisesti tuomioistuimeen ennen käsittelyn saattamista päätökseen. Tuomioistuin voi sallia varoihin sovellettavien määräysten väliaikaisen täytäntöönpanon, jos se katsoo, että toimenpide on tarpeen ilmeisten oikeudellisten perusteiden tai velallisen maksukyvyttömyyden perusteella ja arvioi, että velkojalle aiheutuisi selvää vahinkoa, jos kyseistä määräystä ei panna välittömästi täytäntöön. Tällaisissa tapauksissa tuomioistuin voi vaatia velkojaa maksamaan vakuuden.

Todisteiden toimittamista koskeva pyyntö toimitetaan ennen oikeudenkäynnin alkamista siihen alueelliseen tuomioistuimeen, jonka alueella todistaja tai oikeudenkäynnin kohde on, ja oikeudenkäynnin aikana tuomioistuimeen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä oikeusasteena. Osapuolen pyyntöön on sisällyttävä todisteet ja tosiseikat, jotka aiotaan esittää, sekä syyt, joiden perusteella on tarpeen toimittaa kyseiset todisteet tai vastapuolen suostumus.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Hukkaamiskieltoa ja vakuustakavarikkoa varten on oltava vireillä asia. Takavarikkoa koskeva määräys voidaan antaa myös ilman vireillä olevaa asiaa. Velkoja, jolla ei ole täytäntöönpanokelpoista määräystä, voi pyytää vakuustakavarikon tai hukkaamiskiellon määräämistä, jos hän voi todistaa esittäneensä kanteen.

Kiireellisissä tapauksissa aluksen hukkaamiskieltoa koskeva pyyntö voidaan jättää myös ennen asian vireillepanoa pääasiassa.

Tuomioistuin voi sallia takavarikon tai vakuustakavarikon soveltamisen, jos toimenpide on tarpeen asiaan liittyvän oikeuden turvaamiseksi ja vireillä on pääasia, joka koskee omaisuutta tai muuta ensisijaista esineoikeutta, varojen omistusta tai yhteisen omaisuuden käyttöä tai hallintaa.

Takavarikko voidaan hyväksyä myös ilman pääasian perusteella käynnistettyä oikeudenkäyntiä, jos velallinen tarjoaa omaisuutta vapauttamistaan vastaan, jos asianosainen voi perustellusti epäillä omistajan poistavan, hävittävän tai siirtävän omaisuutta, jos irtain omaisuus muodostaa velkojan vakuuden, kun tämä vaatii velallisansa maksukyvyttömyyden toteamista tai jos velkojalla on syytä epäillä, että velallinen välttelee täytäntöönpanoa tai siirtää varojaan tai laskee niiden arvoa.

Tuomioistuin antaa hukkaamiskieltoa tai vakuustakavarikkoa koskevan pyynnön perusteella täytäntöönpanon hyväksymistä koskevan päätöksen kiireellisenä asiana suljetuin ovin kutsumatta osapuolia paikalle ja määrää tarvittaessa vakuuden määrän sekä sen maksamisen määräajan. Takavarikkoa koskeva pyyntö käsitellään kiireellisenä asiana, ja osapuolet kutsutaan paikalle. Jos pyyntö hyväksytään, tuomioistuin voi vaatia kantajaa maksamaan vakuuden, ja jos kyseessä on kiinteä omaisuus, se kirjataan kiinteistörekisteriin.

Pyynnön kiireellisyyteen ei voi vedota, mutta velkoja voi osoittaa, että päätöstä ei voida panna täytäntöön, sillä velallinen voi siirtää tai hävittää kyseessä olevat varat hukkaamiskiellon ja vakuustakavarikon tapauksessa, vaikka saaminen ei tulisi maksettavaksi.

Täytäntöönpanokelpoinen vakuustakavarikko määrätään ilman koolle kutsumista täytäntöönpanon hyväksymistä koskevalla päätöksellä. Päätöksestä laaditaan täytäntöönpanomääräystä koskeva ilmoitus, joka toimitetaan kolmannelle osapuolelle yhdessä täytäntöönpanon hyväksymistä koskevan päätöksen kanssa. Myös velalliselle annetaan tieto määräyksestä. Vakuustakavarikkoa koskevalla tuomioistuimen määräyksellä ilmoitetaan kolmannelle henkilölle, josta näin tulee kolmas osapuoli, että hän ei saa maksaa velalliselle rahaa tai irtainta omaisuutta, jonka hän on velkaa sillä hetkellä tai myöhemmin, ja että häneen sovelletaan vakuustakavarikkoa niin kauan kuin se on tarpeen täytäntöönpanokelpoisen veloitteen täyttämiseksi.

Todisteiden toimittamista koskevana vaatimuksena on, että **vaarana on todisteiden todennäköinen häviäminen tai se, että niitä on vaikea käsitellä vastaisuudessa. Jos vastapuoli antaa suostumuksensa, asiaa koskeva pyyntö voidaan jättää, vaikka asia ei olisi kiireellinen. Tuomioistuin kutsuu osapuolet koolle ja antaa jäljennöksen pyynnöstä vastapuolelle. Tuomioistuin käsittelee pyynnön antamalla asiasta päätöksen suljetuin ovin. Jos vaarana on asian viivästyminen, tuomioistuin voi hyväksyä pyynnön kutsumatta osapuolia koolle.**

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Vakuustakavarikko voidaan määrätä pankkitileille, aineettomalle omaisuudelle, arvopapereille jne.

Hukkaamiskieltoon voidaan asettaa aineellinen irtain omaisuus, rekisteröidyt ajoneuvot, kiinteä omaisuus jne.

Kiinteä omaisuus, irtain omaisuus jne. voidaan takavarikoida.

Täytäntöönpanokelpoinen vakuustakavarikko voidaan määrätä rahalle, arvopapereille tai muulle aineettomalle irtaimelle omaisuudelle.

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Hukkaamiskiellon ja vakuustakavarikon kohteena olevat varat voidaan periä vasta, kun velkoja on saanut täytäntöönpanomääräyksen.

Aluksen hukkaamiskieltoa koskeva määräys pannaan täytäntöön siten, että aluksen asettaa liikennöntikieltoon sen sataman kapteenitoimisto, jossa alus sijaitsee. Tässä tapauksessa sataman kapteenitoimisto ei anna tarvittavia laivausasiakirjoja eikä päästä alusta lähtemään satamasta.

Sakkorangaistus määrätään ainoastaan, jos kantaja hankkii vilpillisin keinoin turvaamistoimen, josta on haittaa vastaajalle. Vastaajalle/velalliselle voidaan määrätä seuraamus rikoslain mukaisesti, jos hän ei noudata tuomioistuimen päätöstä.

Jos velallinen toimittaa riittävän vakuuden, tuomioistuin voi velallisen pyynnöstä luopua vakuustakavarikkoa koskevasta määräyksestä. Varojen vapauttamista koskeva pyyntö käsitellään suljetuin ovin kiireellisenä asiana siten, että osapuolet kutsutaan koolle lyhyellä varoitusajalla päätöksen antamiseksi.

Jos turvaamistoimen soveltamista koskeva pääasiallinen pyyntö on kumottu tai hylätty tai se on vanhentunut lopullisen päätöksen takia tai jos pyynnön jättänyt henkilö on luopunut kanteesta, velallinen voi pyytää varojen vapauttamista määräyksen antaneelta tuomioistuimelta. Tuomioistuin antaa pyyntöä koskevan lopullisen päätöksen kutsumatta osapuolia koolle.

Täytäntöönpanokelpoisen vakuustakavarikon osalta kaikki takavarikoitavat rahat ja varat jäädytetään siitä päivästä alkaen, jona vakuustakavarikkoa koskeva määräys on lähetetty asianosaiselle kolmannelle osapuolelle. Jäädyttämisaikojen ja sen hetken välillä, jona täytäntöönpanomääräyksessä ilmoitetut saatavat on maksettu kokonaan, vakuustakavarikon kohteena oleva kolmas osapuoli ei saa suorittaa mitään sellaisia maksuja tai toimia, jotka todennäköisesti vähentävät jäädytetyjä varoja. Kun vakuustakavarikkoon asetetut saatavat turvataan kiinnelainalla tai muulla vakuudella, vakuustakavarikkoa pyytänyt velkoja voi pyytää, että vakuustakavarikko kirjataan kiinteistörekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Hukkaamiskiellon ja vakuustakavarikon määräajat, joihin ei sisälly tuomioistuimen määräyksen kesto, voidaan määrittää tuomioistuimen päätöksellä (esimerkiksi määräaika, johon mennessä velkojan on toimitettava vakuus hukkaamiskiellon peruuttamisen uhalla).

Toimenpide on voimassa varojen vapauttamispyyntöä koskevan päätöksen tekemiseen asti, jos pyyntö hylätään, se on vanhentunut tai siitä luovutaan. Jos pyyntö hyväksytään, toimenpide on voimassa päätöksen täytäntöönpanoon asti tai siihen asti, kun velallinen on toimittanut riittävät vakuudet.

Muutoksenhausta päätettäessä osapuolet kutsutaan aina paikalle.

Täytäntöönpanokelpoisen vakuustakavarikon osalta kaikki takavarikkoon asetettavat määrät ja varat jäädytetään siitä päivästä alkaen, jona takavarikkoa koskeva määräys on lähetetty asianosaiselle kolmannelle osapuolelle. Jäädyttämisajankohdan ja sen hetken välillä, jona täytäntöönpanokelpoisessa määräyksessä ilmoitetut saatavat on maksettu kokonaan, vakuustakavarikon täytäntöönpanon keskeyttämisaika mukaan luettuna, vakuustakavarikon kohteena oleva kolmas osapuoli ei saa suorittaa mitään sellaisia maksuja tai toimia, jotka todennäköisesti vähentävät jäädytettyjen varojen määrää, ellei laissa ole muuta säädetty.

Vakuustakavarikon kohteena olevan kolmannen osapuolen on suoritettava vakuustakavarikkoon määrätty rahamäärä tai vapautettava aineeton irtain omaisuus viiden päivän kuluessa vakuustakavarikkoa koskevasta ilmoituksesta tai tulevien velkojen määräajasta. Ulosottomies vapauttaa tai myöntää kirjatun rahasumman.

Jos vakuustakavarikon kohteena oleva kolmas osapuoli ei täytä velvoitteitaan, kantajana oleva velkoja, velallinen tai ulosottomies voi ilmoittaa asiasta täytäntöönpanosta vastaavalle tuomioistuimelle vakuustakavarikon vahvistamiseksi. Jos toimitetuista todisteista käy ilmi, että vakuustakavarikon kohteena olevalla kolmannelle osapuolella on rahavelkaa velalliselle, tuomioistuin antaa päätöksen vakuustakavarikon vahvistamisesta ja näin ollen velvoittaa vakuustakavarikon kohteena olevan kolmannen osapuolen maksamaan velkojalle sen summan, jonka hän on velkaa velalliselle, ja muussa tapauksessa päättää vakuustakavarikosta luopumisesta. Jos vakuustakavarikko on määrätty aineettomalle irtaimelle omaisuudelle, joka määräyksen antamispäivänä oli vakuustakavarikon kohteena olevan kolmannen osapuolen hallussa, tuomioistuin päättää omaisuuden myymisestä.

Toimitetut todisteet käsitellään oikeudessa asian käsittelyn aikana niiden hyväksyttävyyden ja ratkaisuvedon kannalta.

Toimitettuja todisteita voi käyttää myös se osapuoli, joka ei ole pyytänyt niiden käsittelyä. Pääasialla käsittelevä tuomioistuin kirjaa todisteiden käsittelystä aiheutuneet kustannukset.

4 Voiko turvaamistointia koskevaan päätökseen hakea muutosta?

*Hukkaamiskieltoa ja vakuustakavarikkoa koskevaan päätökseen voi hakea muutosta viiden päivän kuluessa päätöksestä tai siitä, kun se on saatu tiedoksi, riippuen siitä, onko osapuolet kutsuttu paikalle käsittelyä varten. Muutosta haetaan ylempään asteen tuomioistuimesta. Jos ensimmäisen oikeusasteen toimivalta kuuluu muutoksenhakutuomioistuimelle, oikeussuojakeinona on *recurs* -muutoksenhaku. Kyseisten oikeussuojakeinojen tuloksena on joko varojen vapauttaminen tai turvaamistoimen jatkaminen. Mikä tahansa asianosainen osapuoli voi vastustaa takavarikkoa tai hukkaamiskieltoa koskevaa määräystä.*

Vahvistetun vakuustakavarikon perusteella annettua *täytäntöönpanokelpoista vakuustakavarikkoa* koskevaan päätökseen voi hakea muutosta viiden päivän kuluessa siitä, kun se on saatu tiedoksi. Lopullisella vahvistamispäätöksellä on sama vaikutus kuin saamisen siirrolla, ja se vastaa vakuustakavarikon kohteena olevalle kolmannelle osapuolelle määrättyä täytäntöönpanomääräystä siihen määrään asti, jota varten vakuustakavarikko vahvistettiin. Vakuustakavarikon vahvistamisen jälkeen asianosaisen kolmannen osapuolen on vapautettava tai maksettava summa, joka on nimenomaisesti ilmoitettu vahvistamispäätöksessä.

Jos väliaikaista täytäntöönpanoa koskeva pyyntö hylätään ensimmäisen asteen tuomioistuimessa, siihen voidaan hakea uudelleen muutosta. Väliaikaisen täytäntöönpanon keskeyttämistä voidaan pyytää joko jättämällä muutoksenhakupyynnön tai erillisellä muutoksenhakumenettelyllä. Keskeyttämistä koskevan pyynnön ratkaisuun asti täytäntöönpano voidaan sallia väliaikaisesti puheenjohtajan määräyksellä myös ennen asiakirja-aineiston saapumista.

Todisteiden toimittamisen hyväksymistä koskeva päätös on täytäntöönpanokelpoinen, eikä siihen voi hakea muutosta. Pynnön hylkäämistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta viiden päivän kuluessa päätöksen antamisesta, jos kaikki osapuolet on kutsuttu paikalle, ja tiedoksi antamisen päivästä, jos osapuolia ei ole kutsuttu paikalle.

Toimitettavat todisteet voidaan käsitellä välittömästi tai tätä varten asetettuun määräaikaan mennessä. Toimitettujen todisteiden käsittely vahvistetaan päätöksessä, johon ei voi hakea muutosta.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 05/01/2018